Dosarul nr.1r-1097/24 Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani)
1-23022756-02-1r-15112024 Judecător Muntean Vasilisa

D E C I Z I E
În numele legii

29 aprilie 2025 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Centru
În componența
Președintelui ședinței de judecată, judecător Ion Bulhac
Judecătorilor Svetlana Vîșcu și Marcel Popescu

a judecat în şedinţă publică, /fără prezența părților în proces/ recursul declarat de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Diana Vatavu împotriva sentinţei Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 29 octombrie 2024, în cauza penală privind învinuirea lui:

Arap Gheorghe, născut la *****, IDNP *****, originar din r-nul *****, domiciliat în r-nul Glodeni, s. Cajba, cetățean al RM, moldovean, studii medii incomplete, nesupus militar, celibatar, fără persoane la întreținere, neangajat oficial în câmpul muncii, anterior judecat, -

în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d), e) și f) Cod Penal al RM,

Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 29 octombrie 2024, Arap Gheorghe, născut la *****, a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d) și e) Cod Penal al RM și i-a fost aplicată acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 9 (nouă) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei aplicate lui Arap Gheorghe urmînd a fi calculat din data pronunțării sentinței – 29 octombrie 2024.

Măsura preventivă „arestarea preventivă” a fost aplicat în privința inculpatului Arap Gheorghe până la rămânerea definitivă a sentinței.

A fost încasat din contul lui Arap Gheorghe în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare în mărime de 1 680 (o mie șase sute optzeci) lei.

Corpul delict - un foarfece din metal, ridicat prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22 ianuarie 2023 de pe adresa str. Gh. Asachi 13, s. *****, mun. Chișinău, care a fost transmis spre păstrare în Camera de păstrare a corpurilor delicte a IP Ciocana, DP mun. Chișinău, chitanța nr.2611 din 26.01.2023 (f.d.32-33), de restituit proprietarului Ursu Tudor.

Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat că, Arap Gheorghe la data de 21 ianuarie 2023, aproximativ la ora 23:00 min., având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, îmbrâncind proprietarul, a pătruns în casa amplasată pe str. Gh. Asachi 13, satul *****, mun. Chișinău, unde amenințându-l pe cet. Ursu Tudor cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, folosind un foarfece, i-a sustras în mod deschis suma de 500 de lei, după care a părăsit locul faptei, cauzând astfel victimei dureri fizice și daune materiale considerabile.

Astfel, Arap Gheorghe prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art.188 alin.(2) lit.d), e) și f) Cod Penal al RM – tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuință cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Diana Vatavu a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea sentinţei Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 29 octombrie 2024 pe cauza penală de învinuire a lui Arap Gheorghe de comiterea infracţiunii, prevăzute de art. 188 alin.(2) lit.d) şi c) din Codul penal din motivul ilegalităţii sentinţei şi dispunerea rejudecării cauzei de către instanţa de fond.

În motivarea cererii de recurs nominalizate s-au invocat următoarele motive:

- pentru a pronunţa sentinţa, instanţa de fond a reţinut în fapt că Arap Gheorghe, a săvîrşit infracţiunea de tîlhărie, adică actacul săvârşit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoţit de ameninaţrea cu violenţă periculoasă pentru viaţa sau sănătatea persoanei agresate, prin pătrundere în locuinţă, cu aplicarea unui obiect folosit în calitate de armă, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile, în următoarele circumstanţe: la 21 ianuarie 2023, aproximativ la ora 23:00, Arap Gheorghe, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, îmbrîncind proprietarul, a pătruns în casa amplasată pe str.Gh.Asachi 13 satul ***** mun.Chişinău, unde ameniţîndu-1 pe cet.Ursii Tudor, eu aplicarea violenţei pcreculoase pentru viaţă şi sănătate, folosind un foarfece, i-a sustras în

mod deschis suma de 200 lei, după care a părăsit locul faptei, cauzînd astfel victcmei dureri fizice şi daune materiale considerabile;

- cauza penala a fost examinata în procedura simplificată prevăzută de art.364/1 din Codul de procedură penală;
- instanţa de fond a dat o apreciere corectă probelor şi circumstanţelor cauzei, examinând cauza sub toate aspectele, complet şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de prevederile legale relevante şi încadrînd just acţiunile inculpatului Arap Gheorghe în baza ari. 188 al in.(2) lit.cl) şi e) din Codul penal;
- prin sentinţa Judecătoriei Drochia sediul Giodeni din 07.03.2023, menţinută prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din din 29.11.2023, Arap Gheorghe a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute Ia art. 187 alin.(2) lit.b) şi c) din Codul penal, cu aplicarea prevederilor art.70 alin.(3) din Codul penal şi art.364/1 pct.8) din Codul de procedură penală, stabiIindu-i pedeapsa de 2 ani şi 4 luni închisoare, tară amendă;
- în baza art.85 alin.(l) din Codul penal i-a fost stabilită pedeapsa definitivă pentru cumul de sentinţe, adăugîndu-sc la pedeapsa stabilită, partea neexecutată a pedepsei stabilite lui Arap Gheorghe sub formă de 4 ani, închisoare, tară amendă, stabilită prin sentinţa judecătoriei Drochia sediul Giodeni din 20.05.2022, numindu- i-se pedeapsă definitivă pe un termen de 4 ani şi 6 luni închisoare, fără amendă.
- pe Portalului Naţional al Instanţelor de Judecată, la care arc acces orice magistrat, sunt publicate sentinţclc/deciziile în privinţa lui Arap Gheorghe, respectiv instanţa de judecată urma să cumuleze pedeapsa neexecutată la pedeapsa stabilită prin noua sentinţă.

Reieșind prevederile art.447 alin.1) Cod de procedură penală, cauza nominalizată se examinează în lipsa participanților la proces, fiind oferit dreptul participanților la proces să depună referință.

Examinând sentinţa atacată prin prisma motivelor de recurs formulate, cercetând materialele cauzei penale, Colegiul Penal al Curţii de Apel Centru consideră necesar de admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Diana Vatavu, casînd parțial sentinţa Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 29 octombrie 2024, doar în partea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului *Arap Gheorghe*, inclusiv și din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerente:

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfăşurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanţa judecătorească.

Colegiul Penal notează că, la data de 02 august 2023 a intrat în vigoare Legea nr. 83 din 14 aprilie 2023 „pentru modificarea unor acte normative”.

Prin Legea nr. 83 din 14.04.2023 „pentru modificarea unor acte normative”, articolul art. 364[1] Cod de Procedură Penală al RM, s-a completat cu alineatele (10) şi (11) cu următorul cuprins: *(10) Sentinţa adoptată în condiţiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale şi măsura de pedeapsă stabilită. (11) Recursul se judecă de către instanţa ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 şi 448.*

Totodată, la data de 22 august 2023 a intrat în vigoare Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”.

Potrivit art. 437 alin. (1), pct. 1[4]) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional),” Pot fi atacate cu recurs: 1[4]) sentinţele pronunţate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Totodată, potrivit art. V alin. (2) din Legea nr. 245 din 31.07.2023, *La data intrării în vigoare a prezentei legi, recursurile declarate în cauzele penale şi contravenţionale pentru care au fost stabilite data şedinţei de judecată se examinează conform procedurii de până la intrarea în vigoare a prezentei legi.*

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 83 din 14.04.2023 și Legea nr. 245 din 31.07.2023 și anume potrivit prevederilor art. 437 alin. (1), pct. 1[4]) Cod de Procedură Penală, pot fi atacate cu recurs: 1[4]) sentințele pronunţate în procedura pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, *s-a dispus examinarea cauzei penale de învinuire a lui* Arap Gheorghe *în comiterea infracţiunii, prevăzute de art.188 alin.(2) lit.d), e) şi f) Cod Penal al RM, în ordinea de judecare a recursului, conform art. art. 437 - 449 Cod de Procedură Penală.*

Totodată, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinţei.

Potrivit dispozițiilor art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. lit. b), d) Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din

următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Instanța de recurs notează că, temeiurile pentru recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul sunt stabilite exhaustiv conform art. 444 Cod de Procedură Penală și urmăresc scopul reparării erorilor de drept comise de instanțele de fond.

În conformitate cu prevederile art. 448 Cod de Procedură Penală, (1) Judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. (2) Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Ținând cont de particularitățile recursului împotriva sentințelor pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, instanța de recurs la judecarea recursului nu poate controla fondul cauzei, ea trebuie să accepte constatarea de fapt stabilită de instanța de fond.

În cauza Tierce ș.a. versus San Marino, 2000, Curtea a indicat că instanța de recurs în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept și nu pot preceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului, fără a-l asculta și fără a evalua în mod direct elementele de probă prezentate de părți.

Mai mult ca atât, Colegiul Penal notează că, potrivit Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului (art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod de Procedură Penală).

În acest context, Colegiul Penal atestă că, prin cerințele formulate în cererea de recurs formulată de acuzatorul de stat împotriva sentinței instanței de fond, se solicită agravarea pedepsei penale stabilită inculpatului Arap Gheorghe, respectiv, instanța de recurs, reieșind din prevederile art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. b) Cod de Procedură Penală, este limitată în pronunțarea unei soluții, dacă prin aceasta se agravează situația inculpatului.

În temeiul art. 449 alin. (1) pct. 2), lit. d) Cod de Procedură Penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs.

Astfel, instanța de recurs reieșind din limitele judecării recursului, va admite recursul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Diana Vatavu împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 29 octombrie 2024, în baza art. 449 alin. (1), pct. 2), lit. d) Cod de Procedură Penală, potrivit căreia judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate în partea individualizării pedepsei penale și dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță, în alt complet de judecată, inclusiv în cazul în care eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs notează că, în jurisprudența CEDO s-a statuat că dreptul de acces la o instanță acoperă și dreptul de a introduce apel sau recurs, în măsura în care astfel de căi de atac sunt reglementate de legislația națională.

Potrivit art. 119 din Constituție, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

Căile de atac reprezintă mijloace procedurale, prin intermediul cărora părțile interesate au posibilitatea de a solicita și obține casarea hotărârilor judecătorești neîntemeiate sau ilegale.

Astfel, modul în care este reglementat controlul judiciar efectuat de către instanțele de apel și de recurs creează condiții pentru repararea greșelilor comise de prima instanță, rămânând în autoritatea lucrului judecat doar hotărârile legale și întemeiate.

De asemenea, finalitatea și rațiunea căilor de atac constituie și asigurarea aplicării uniforme a legilor de către toate instanțele judecătorești.

În conformitate cu art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, 1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege. 2. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.

În jurisprudența CEDO, în cauza Krombach vs Franța, 13 mai 1991, Curtea a menționat că statele contractante dispun în principiu de o marjă largă de apreciere în determinarea exercitării dreptului stabilit de articolul 2 al Protocolului 7 la Convenție. Astfel, rejudecarea de către o instanță superioară a condamnării ori a pedepsei aplicate poate implica ambele aspecte, atât fondul cauzei, cât și chestiunile de drept, ori limitată numai la examinarea dreptului. Totuși, orice restricție conținută în legislația națională ce ține de dreptul la rejudecarea cauzei

menționată în acest articol trebuie, prin analogie cu dreptul de acces la un tribunal conținut în articolul 6 paragraf 1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu pună în discuție însăși esența acestui drept.

Colegiul Penal reține, că la pronunțarea sentinței prima instanță nu a luat în considerație și altă sentință în privința inculpatului, urmînd a se expune ținînd cont de prevederile art.85 Cod Penal.

La rejudecarea cauzei penale instanța de fond urmează să individualizeze pedeapsa reieșind din prevederile art. art. 61, 75 Cod Penal, prin aplicarea procedeului de adaptare a naturii sancțiunii la infracțiunea săvârșită şi persoana infractorului, la aptitudinea acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei, cu aplicarea sancțiunii efective, proporționale şi convingătoare, să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată, pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate de către participanții la proces, inclusiv a solicitării acuzatorului de stat.

În conformitate cu prevederile 449 alin. (1), pct.1) lit. a), 447- 448 Cod de Procedură Penală al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Recursul declarat de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Diana Vatavu, se admite, casând parțial sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 29 octombrie 2024, doar în partea individualizării pedepsei penale aplicate în privința inculpatului Arap Gheorghe, inclusiv și din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP al RM, cu trimiterea cauzei la rejudecare către instanța de fond, în alt complet de judecată.

În rest, dispozițiile sentinței Judecătoriei Chișinău, (sediul Buiucani) din 29 octombrie 2024, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Ion Bulhac

Judecătorii Svetlana Vîșcu

Marcel Popescu